

Ελάχιστοι κλινικοί αμφισβητούν πλέον την αισθητική δοντιών αν και υπάρχουν ανησυχίες σχετικές με την τάση της πορσελάνης να σπάει όταν υπόκειται σε πίεση και να προκαλεί απορρόφηση των οδοντικών ουσιών (αδαμαντίνης) στα ανταγωνιστικά φυσικά δόντια.

Το χρώμα αποτελεί αναμφισβήτητη έναν από τους βασικότερους παράγοντες στην άσκηση της αισθητικής οδοντιατρικής και ίσως το σημαντικότερο κριτήριο αξιολόγησης μίας προσθετικής αποκατάστασης από την πλευρά των ασθενών. Στο προηγούμενο άρθρο (Dental Forum, τεύχος 49, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1998) αναλύθηκαν οι βασικές αρχές για την κατανόηση του χρώματος, η φυσιολογία του ανθρώπινου ματιού και το πως πρέπει να χρησιμοποιούμε την όρασή μας για να γίνεται όσο το δυνατόν ακριβέστερα η επιλογή του χρώματος στην οδοντιατρική, καθώς επίσης και κάποια φαινόμενα που μπορούν να επηρεάσουν την διαδικασία επιλογής ή ακόμη και το τελικό αποτέλεσμα.

Σ' αυτό το άρθρο, θα συζητηθούν οι τρόποι με τους οποίους μπορούμε να δημιουργήσουμε τις κατάλληλες συνθήκες φωτισμού στο οδοντιατρείο και να αναπτυχθεί η τεχνική της επιλογής του χρώματος.

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΙΑΤΡΕΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Όπως εξηγήθηκε αναλυτικά στο πρώτο άρθρο (φαινόμενο μεταμερισμού), ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες στην επιλογή του χρώματος είναι το φως από το οποίο προσπαθούμε να ταιριάξουμε κάποιο δόντι του χρωματολογίου με ένα φυσικό δόντι. Η κάθε πηγή φωτός θα πρέπει να αξιολογείται βάσει τριών χαρακτηριστικών, γνωρίζοντας πάντα ότι το ιδανικό δεν μπορεί να επιτευχθεί.

- α) Θερμοκρασία χρώματος
- β) Καμπύλη φάσματος
- γ) Δείκτης απόδοσης χρώματος (CRI - Color Rendering Index)

Με τον όρο θερμοκρασία του χρώματος, γίνεται ο συσχετισμός μίας πηγής φωτός με τη θερμοκρασία στην οποία πρέπει να θερμανθεί ένα μαύρο μεταλλικό σώμα για να ακτινοβολήσει το ίδιο χρώμα και μετράται σε βαθμούς Kelvin. Ένα κερί έχει θερμοκρασία χρώματος 20000 K, μία κοινή λάμπα 35000 K και ο ελαφρά συννεφιασμένος ουρανός 60000 K. Μία πηγή φωτός κατάλληλη για την επιλογή του χρώματος στην οδοντιατρική πρέπει να έχει θερμοκρασία χρώματος περίπου 55000 K. Όσο μικραίνει η θερμοκρασία του χρώματος τόσο πιο κόκκινο γίνεται το φως, ενώ όσο μεγαλώνει τόσο πιο μπλε. Στους 5500 K έχουμε μία κατάσταση σχετικής ισορροπίας παρόμοια με του φωτός της ημέρας. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι ένας ηλιόλουστος ουρανός ή το φως που υπάρχει μία βροχερή μέρα δεν αποτελούν καλές πηγές φωτός για την επιλογή του χρώματος. Οι λάμπες ημέ-

*Σ' αυτό
το άρθρο, θα
συζητηθούν
οι τρόποι με
τους οποίους
μπορούμε να
δημιουργήσουμε
τις κατάλληλες
συνθήκες
φωτισμού στο
οδοντιατρείο και
να αναπτυχθεί
η τεχνική της
επιλογής του
χρώματος.*

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

ρας έχουν περίπου την επιθυμητή θερμοκρασία χρώματος, αλλά αυτό βέβαια δεν αρκεί για να κάνει μία πηγή φωτός κατάλληλη για το οδοντιατρείο, διότι η θερμοκρασία του χρώματος δεν μας λέει τίποτα για το μέρος του φάσματος που καλύπτει αυτή η πηγή.

Η καμπύλη φάσματος μίας πηγής φωτός παρουσιάζει τα μήκη κύματος που υπάρχουν σε αυτή. Εάν κάποια μήκη κύματος λείπουν από το φως που υπάρχει στο ιατρείο, είναι φυσικό να μην γίνει η αντανάκλασή τους από τους οδοντικούς ιστούς, με αποτέλεσμα το χρώμα που διαλέξαμε να διαφέρει από αυτό των φυσικών δοντιών σε κάποιες άλλες συνθήκες φωτισμού. Ετσι, για να μειώσουμε το φαινόμενο του μεταμερισμού όσο περισσότερο γίνεται, πρέπει το φως κάτω από το οποίο θα γίνεται η επιλογή του χρώματος να περιλαμβάνει όλο το φάσμα. Αυτό όμως δεν είναι δυνατόν, γιατί δεν υπάρχει καμία πηγή φωτός, ούτε καν το φως του ηλίου, που να περιέχει όλο το φάσμα.

Μία πηγή φωτός εκτός του ότι πρέπει να έχει την κατάλληλη θερμοκρασία χρώματος και να περιλαμβάνει όσο γίνεται μεγαλύτερο μέρος του ορατού φάσματος, πρέπει να είναι και όσο το δυνατόν καλύτερα ισορροπημένη, δηλαδή το κάθε μήκος κύματος του φωτός να συμμετέχει ισόποσα στην πηγή. Αυτό φαίνεται από τον δείκτη απόδοσης του χρώματος, ο οποίος δείχνει πόσο μοιάζει το φως ενός λαμπτήρα με αυτό της τέλεια ισορροπημένης πηγής φωτός. Η τέλεια ισορροπημένη πηγή φωτός έχει δείκτη 100 και όλοι οι λαμπτήρες που πωλούνται στο εμπόριο έχουν δείκτη μικρότερο από 100. Όσο πιο κοντά στο 100 βρίσκεται λοιπόν μία πηγή φωτός τόσο πιο κατάλληλη είναι για την επιλογή του χρώματος. Ο δείκτης αυτός βέβαια, δεν μας λέει ποιο μέρος του φάσματος συμμετέχει λιγότερο, οπότε είναι δυνατόν λαμπτήρες με τον ίδιο δείκτη CRI να δίνουν διαφορετικό χρώμα. Για το οδοντιατρείο και την επιλογή του χρώματος είναι απαραίτητο η πηγή του φωτός να έχει δείκτη χρωματικής απόδοσης τουλάχιστον 90. Μπορούμε να πούμε ότι ο δείκτης αυτός αποτελεί το πιο σημαντικό κριτήριο για την επιλογή των λαμπτήρων που θα φωτίζουν το χώρο του οδοντιατρείου αν και δεν πρέπει να ξεχνάμε και τη θερμοκρασία του χρώματος. Ο δείκτης απόδοσης χρώματος είναι ο διψήφιος αριθμός που αναγράφεται συνήθως στις λάμπες φθορίου. Στην Ελληνική αγορά μπορούν να βρεθούν τέτοιοι λαμπτήρες με δείκτη έως και 95, αν και αυτοί που συνήθως πωλούνται έχουν δείκτη από 60 ως 80 και είναι ακατάλληλοι για τον χώρο του οδοντιατρείου.

Εκτός από την ποιότητα του φωτός που συζητήθηκε παραπάνω, πρέπει να ληφθεί υπ όψιν και η ποσότητα του φωτός που πρέπει να υπάρχει στο οδοντιατρείο. Ετσι, για ένα χώρο 15 τετραγωνικών μέτρων με την οροφή στα 2.8 μέτρα, πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστον 12 σωλήνες φθορίου μήκους 1.2 μέτρα ο κάθε ένας. Επίσης, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις αισθητικές επικαλύψεις που πολλές φορές τοποθετούνται κάτω από αυτούς τους λαμπτήρες, έτσι ώστε να μην παρεμποδίζεται η διέλευση του φωτός προς το χώρο. Οι λαμπτήρες αυτοί θα πρέπει να αντικαθίστανται κατά διαστήματα, πριν να καούν, ανάλογα με τις οδηγίες του κάθε κατασκευαστή διότι η ποιότητα και η ποσότητα του φωτός αλλοιώνονται με τη χρήση.

Για να μπορέσει ο οδοντίατρος να έχει τις καλύτερες δυνατές συνθήκες φωτισμού στο ιατρείο, έχουν παρουσιαστεί κάποιες συσκευές όπως το Esthelite (EFOS, Mississauga, Ontario) το οποίο έχει ένα δακτύλιο που δίνει φως που πλησιάζει πολύ στο ιδανικό για την επιλογή του χρώματος (Σχήμα 1).

Ο επόμενος παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπ όψιν μετά τον

Σχήμα 1: Το Esthelite της EFOS έχει δείκτη απόδοσης χρώματος κοντά στο 100 και θερμοκρασία χρώματος 5200 K.

Σχήμα 2: Vitabond 3D - Master της Vita.

Σχήμα 3: Τα πρώτα στάδια στην επιλογή του χρώματος με το χρωματολόγιο 3D Master είναι η επιλογή της φωτεινότητας. Υπάρχουν 5 ομάδες φωτεινότητας και πρέπει να επιλεγεί αυτή που βρίσκεται πιο κοντά στο φυσικό δόντι.

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

Σχήμα 4: Από την ομάδα φωτεινότητας που διαλέξαμε βγάλαμε την μεσαία σειρά δοντιών (M). Τώρα γίνεται η επιλογή της χρωστικής πικνότητας βλεπόντας ποιο δείγμα από την σειρά M ταυριάζει περισσότερο στο φυσικό δόντι.

Σχήμα 5: Στο τρίτο στάδιο γίνεται η επιλογή της χροιάς. Έδω ελέγχονται τα δείγματα που υπάρχουν αριστερά (L - πιο κίτρινα) και δεξιά (R - πιο κόκκινα) από τη σειρά M, για να δούμε αν αυτά ταυρίζουν περισσότερο με το φυσικό δόντι από το δείγμα που διαλέξαμε στη σειρά M.

Σχήμα 6: Τα δόντια είναι ταξινομημένα βάσει της χροιάς και της χρωστικής πικνότητας.

κατάλληλο φωτισμό του ιατρείου είναι τα χρώματα που υπάρχουν στο ιατρείο γενικότερα, μια και το φως αντανακλάται από όλα τα αντικείμενα που υπάρχουν στο χώρο και αλλοιώνεται από αυτά. Για να διατηρηθεί η ποιότητα αλλά και η ποσότητα του φωτός μέσα στο ιατρείο, πρέπει όλα τα αντικείμενα (τουλάχιστον αυτά που καταλαμβάνουν μεγάλο όγκο) να έχουν υψηλή φωτεινότητα. Τα ταβάνια πρέπει να είναι άσπρα ενώ οι τοίχοι, οι οδοντιατρική έδρα, οι συρταριές κ.λ.π. να είναι σε χρώμα ανοιχτό γκρι ή ανοιχτό γαλάζιο.

Ακόμη και αν έχουμε προνοήσει για όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή του χρώματος μίας οδοντιατρικής αποκατάστασης, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι είναι αδύνατον να πετύχουμε τις ιδανικές συνθήκες. Επιπλέον, υπάρχουν παράγοντες που δεν μπορούμε να ελέγξουμε, όπως είναι για παράδειγμα τα ρούχα που φοράει ο ασθενής. Γι' αυτό, αφού διαλέξουμε ένα χρώμα κάτω από αυτές τις συνθήκες, θα πρέπει να το ελέγξουμε και κάτω από άλλες συνθήκες. Θα πρέπει να βγαίνουμε με τον ασθενή στο φως της ημέρας, να πηγαίνουμε στην αίθουσα αναμονής, όπου το φως είναι συνήθως χαμηλότερο και με μικρότερη θερμοκρασία χρώματος και γενικά να ελέγξουμε την επιλογή μας με όσο το δυνατόν περισσότερες συνθήκες φωτισμού είναι δυνατόν. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το φως του προβολέα του οδοντιατρικού μηχανήματος είναι τελείως ακατάλληλο για την επιλογή του χρώματος. Αν τέλος, είναι αδύνατον να διαλέξουμε μεταξύ δύο χρωμάτων, πρέπει να επιλέγουμε αυτό με την μεγαλύτερη φωτεινότητα και τον μικρότερο κορεσμό, μια και είναι εύκολο με διάφορες χρωστικές να χαμηλώσουμε τη φωτεινότητα και να αυξήσουμε τον κορεσμό, ενώ για το αντίθετο, το πιο πιθανό είναι να χρειαστεί να επαναλάβουμε την κατασκευή της αποκατάστασης. Η χροιά μπορεί να αλλάξει όπως θέλουμε με τις διάφορες χρωστικές αν και είναι πιο εύκολο να την κάνουμε πιο κίτρινη. Παρόλα αυτά, αν ο οδοντίατρος δεν σκοπεύει να τροποποιήσει το χρώμα της αποκατάστασης με χρωστικές (μακιγιάζ), προτιμότερο είναι να διαλέξει μεταξύ των δύο εκείνο με τη χαμηλότερη φωτεινότητα διότι αυτό θα ενοχλεί λιγότερο στο μάτι.

Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

Ενας από τους πιο σημαντικούς παράγοντες για την επιλογή του χρώματος στην αισθητική οδοντιατρική είναι το χρωματολόγιο που χρησιμοποιούμε. Όπως αναφέρθηκε στο προηγούμενο άρθρο, τα υπάρχοντα χρωματολόγια δεν ακολουθούν κάποια συγκεκριμένη λογική και δεν καλύπτουν όλο το φάσμα των χρωμάτων που συναντιούνται στα δόντια. Ενα καινούργιο σύστημα, το Vitapan 3D-Master (Vita Zahnfabrik, Germany) (Σχήμα 2), είναι έτσι οργανωμένο ώστε η επιλογή του χρώματος να γίνεται βασισμένη αρχικά στη φωτεινότητα και στη συνέχεια στον κορεσμό και την χροιά του χρώματος (Σχήμα 3, 4, 5). Αναμφισβήτητα πρόκειται για μία σωστή προσέγγιση στην επιλογή του χρώματος, αλλά η διαδικασία επιλογής είναι σχετικά περίπλοκη και επίσης δεν υπάρχει ακριβής αντίστοιχία των παλαιών χρωμάτων (π.χ. A1, B1 κ.λ.π.) με τα καινούργια έτσι ώστε θα πρέπει οι διάφοροι κατασκευαστές άμεσων και έμμεσων αποκαταστατικών υλικών να κατασκευάσουν εκ νέου τα υλικά τους βάσει του καινούργιου χρωματολογίου, κάτι που οπωσδήποτε χρειάζεται σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα.

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

Σχήμα 7: Αγίασας μόλις τοποθετηθούν τα δόντια με τον φυσικό τρόπο (βάσει της φωτεινότητας), η ροή των χρωμάτων γίνεται πιο ομαλή.

Σχήμα 8: Αν το χρωματολόγιο είναι πιο ματ, μπορεί να γίνει καλύτερα η επιλογή του βασικού χρώματος της πορσελάνης. Αυτό γίνεται από τροποποιήσι το χρωματολόγιο με αμμοβολή.

Σχήμα 9: Καθαρισμός και στίλβωση των δοντιών της ασθενούς.

Σχήμα 10: Έλεγχος της φωτεινότητας κρατώντας το δείγμα δίπλα στη φυσικά.

Ένα σημείο που πολλές φορές δεν ελέγχεται είναι το κατά ποσό το χρώμα που υπάρχει στο χρωματολόγιο ταιριάζει με το χρώμα που αποδίδει η σύνθετη ρητίνη ή η πορσελάνη που χρησιμοποιεί το οδοντοτεχνικό εργαστήριο. Μπορεί το A2 που πολύ σωστά επιλέξαμε στο ιατρείο να μη ταιριάζει με το A2 κάποιου υλικού που χρησιμοποιούμε, οπότε όλη η διαδικασία επιλογής του χρώματος είναι άσκοπη. Μπορούμε λοιπόν να ρωτήσουμε τον οδοντοτεχνίτη μας ποιο χρωματολόγιο προτείνει η κατασκευάστρια εταιρία της πορσελάνης που χρησιμοποιεί ή να συγκρίνουμε το χρωματολόγιο μας με μικρές ποσότητες πολυμερισμένης ρητίνης. Επίσης, μπορούμε να ζητήσουμε από τον οδοντοτεχνίτη να κατασκευάσει ένα χρωματολόγιο από τη πορσελάνη που χρησιμοποιεί.

Το πιο κοινό χρωματολόγιο που χρησιμοποιείται σήμερα στην οδοντιατρική είναι το Vita Classic (Vita zahnfabrik, Germany) και γι αυτό θα το χρησιμοποιήσουμε ως παράδειγμα παρακάτω. Όταν συγκρίνουμε το χρωματολόγιο με το δόντι, πρέπει να κρατάμε το κάθε πλαστικό δόντι στο ίδιο επίπεδο με το φυσικό έτσι ώστε το φως να αντανακλάται με τον ίδιο τρόπο, καθώς επίσης και να το κρατάμε στην ίδια κατεύθυνση, δηλαδή το κοπτικό τμήμα του πλαστικού να αντιστοιχεί στο κοπτικό του φυσικού δοντιού και ο αυχένος στον αυχένα. Πρέπει επίσης να κοιτάμε το χρωματολόγιο στεγνό και βρεγμένο, γιατί τα χαρακτηριστικά αντανάκλασης αλλάζουν. Στο χρωματολόγιο της Vita, καλό είναι να κάνουμε κάποιες τροποποιήσεις. Αρχικά κόβουμε τους αυχένες και τα κοπτικά των δοντιών του χρωματολογίου γιατί έχουν κάποιες χρωστικές και διαφάνεια που μπορούν να μας παραπλανήσουν στην επιλογή του χρώματος. Στη συνέχεια ταξινομούμε τα χρώματα σύμφωνα με τη φωτεινότητα και όχι σύμφωνα με τη χροιά, όπως έρχεται από τον κατασκευαστή. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι τα γράμματα A, B, C και D έχουν διαφορετική χροιά, ενώ με τα νούμερα παρουσιάζεται ο κορεσμός (π.χ. το A2 είναι πιο κορεσμένο από το A1). Όταν λοιπόν τοποθετούνται τα δόντια του χρωματολογίου σύμφωνα με τη χροιά και τον κορεσμό (A1, A2, A3, A3.5, A4 - B1, B2, B3, B4 - C1, C2, C3, C4 - D1, D2, D3, D4), δεν ελέγχουμε τον σημαντικότερο παράγοντα, που είναι η φωτεινότητα (Σχήμα 6). Σε ένα σωστά οργανωμένο χρωματολόγιο τα δόντια θα πρέπει να είναι τοποθετημένα ως εξής: B1, A1, B2, D2, A2, C1, C2, A3, B3, D3, D4, A3.5, B4, A4, C4 οπότε αμέσως φαίνεται ότι η ακολουθία των χρωμάτων είναι πιο ομαλή (Σχήμα 7). Αν επιλέξουμε B4 αντί για A3.5, το λάθος θα είναι σημαντικό. Σκόπιμο είναι επίσης να έχουμε ένα δεύτερο χρωματολόγιο από το οποίο θα έχει αφαιρεθεί η γυαλάδα με αμμοβολή, για να μπορούμε να διαλέξουμε καλύτερα το χρώμα που πρέπει να έχει η πορσελάνη πριν από την τοποθέτηση της στιλβωτικής πορσελάνης (Σχήμα 8).

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟ

Μετά την κατανόηση και τον όσο το δυνατόν καλύτερο έλεγχο όλων των παραμέτρων που παίζουν ρόλο στην επιλογή του χρώματος, η διαδικασία αυτή πρέπει να γίνεται με μεθοδικότητα όπως και οτιδήποτε άλλο στην οδοντιατρική. Αναπτύσσεται λοιπόν ένα πρωτόκολλο για την επιλογή του χρώματος το οποίο ακολουθείται για κάθε ασθενή είτε πρόκειται να κατασκευάσουμε μία έμμεση είτε μία άμεση αποκατάσταση.

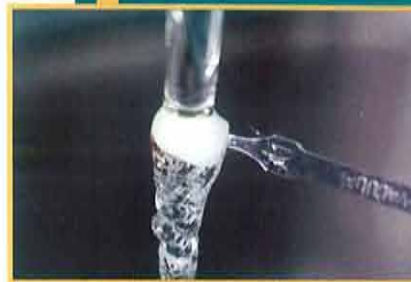
ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

1. Πρέπει να γίνει καθαρισμός των δοντιών του ασθενή ούτως ώστε να μην επηρεαστεί η επιλογή του χρώματος από εναποθέσεις χρωστικών (καφές, κάπνισμα κ.λ.π.) (Σχήμα 9).
2. Πρέπει οι γυναίκες να βγάζουν το κραγιόν τους και αν είναι δυνατόν να έχουν ενημερωθεί έτσι ώστε να μη φορούν ρούχα με έντονο χρώμα (π.χ. κόκκινο ή κίτρινο) και να μην είναι έντονα μακιγιαρισμένες.
3. Ελέγχουμε πρώτα απ όλα την φωτεινότητα και διαλέγουμε από το χρωματολόγιο 2 ή 3 πλαστικά δόντια (Σχήμα 10).
4. Βρέχουμε τα δόντια του χρωματολογίου που έχουμε επιλέξει (Σχήμα 11).
5. Κρατάμε κάθε πλαστικό δόντι δίπλα στα φυσικά (Σχήμα 12).
6. Μισοκλείνουμε τα μάτια μας ή αλλοιθωρίζουμε για να αυξήσουμε την αντίληψή μας για τη φωτεινότητα. Εάν, όταν το κάνουμε αυτό δούμε ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ του δοντιού του χρωματολογίου και του φυσικού δοντιού, πρέπει να διαλέξουμε κάποιο άλλο δόντι από το χρωματολόγιο διότι έγινε λάθος στην επιλογή της φωτεινότητας.
7. Βλέπουμε τι διαφορές υπάρχουν μεταξύ του δοντιού του χρωματολογίου και του φυσικού δοντιού στην χροιά και στον κορεσμό έτσι ώστε να τις μεταφέρουμε στο οδοντοτεχνικό εργαστήριο ή για να χρησιμοποιήσουμε τις ανάλογες χρωστικές όταν πρόκειται για άμεση αποκατάσταση.
8. Ελέγχουμε εκ νέου το δόντι του χρωματολογίου που επιλέξαμε στο φως της ημέρας, σε κάποιο κίτρινο φως (όπως συνήθως της αίθουσας αναμονής), και σε κάποιο φως όπως αυτό που δίνουν συνήθως οι λαμπτήρες φθορίου με χαμηλό δείκτη απόδοσης χρώματος μια και αυτές οι συνθήκες φωτισμού είναι οι πιο κοινές στους χώρους που κινούνται οι ασθενείς (Σχήμα 13).

Κατά τη διαδικασία επιλογής του χρώματος δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι πρέπει να συγκρίνουμε τα δόντια του χρωματολογίου με τα φυσικά δόντια για 5 δευτερόλεπτα κάθε φορά και μετά να κοιτάζουμε μία απαλή μπλε επιφάνεια (όπως ένα πετσετάκι στο στήθος του ασθενή) για να αποφύγουμε την προσαρμογή απόχρωσης. Επίσης, η επιλογή του χρώματος πρέπει να γίνεται πριν από οποιαδήποτε εργασία στο στόμα του ασθενή (όπως το τρόχισμα των δοντιών) διότι όταν μένει με το στόμα ανοιχτό για πολύ ώρα γίνεται μία μερική αφυδάτωση των δοντιών που τα κάνει να φαίνονται πιο λευκά από ότι πραγματικά είναι.

Στο τρίτο και τελευταίο άρθρο αυτής της σειράς για το χρώμα στην αισθητική οδοντιατρική θα παρουσιαστεί ο τρόπος με τον οποίο μπορεί ο οδοντίατρος να μεταφέρει στο οδοντοτεχνικό εργαστήριο τις πληροφορίες που έχει συλλέξει, έτσι ώστε ο οδοντοτεχνίτης να μπορέσει να αποδώσει με τον καλύτερο τρόπο την φυσική αισθητική των δοντιών για κάθε αποκατάσταση που κατασκευάζει.

* Ο κος Γιαννακόπουλος είναι μετεκπαιδευθείς στην Γενική Οδοντιατρική στο Eastman Dental Center, Rochester, New York και στην Αισθητική Οδοντιατρική στο S.U.N.Y. at Buffalo School of Dental Medicine, Buffalo, New York. Είναι μέλος του διδακτικού προσωπικού στο κλινικό πρόγραμμα αισθητικής οδοντιατρικής στο Eastman Dental Center, Rochester, New York. Διατηρεί οδοντιατρείο στην Θεσσαλονίκη.

Σχήμα 11: Το δείγμα πρέπει να βρέχεται γιατί έτσι το χαρακτηριστικό αντακλάσης του είναι πιο κοντά στον φυσικό δοντιού.

Σχήμα 12: Από τα 2 ή 3 δείγματα που έχουν ελεγχτεί καταλέγουμε στο πιο ομοίο.

Σχήμα 13: Το χρώμα που έχει επιλεγεί πρέπει να επιβεβαιωθεί και σε άλλες συνθήκες φωτισμού.